

+ Elke zondag lezen we uit het boek dat hier in de kerk centraal op een standaard open ligt, de Bijbel of Heilige Schrift. Vandaag zouden we iemand kunnen bedanken voor het feit dat we dit boek daar neer kunnen leggen, iemand die vandaag in talloze kerken herdacht wordt, de heilige Willibrord, patroon van de Nederlandse kerkprovincie. Hij landde in het jaar 690 op de Hollandse kust om hier het evangelie te verkondigen. Door hem en door meerdere missionarissen die in die tijd vanuit Engeland naar onze gewesten kwamen, hebben de Nederlanders de Bijbel leren kennen. Sinds de achtste eeuw tot op de dag van vandaag leest generatie na generatie uit dit boek in de hoop er wijsheid en licht te vinden.

Wijsheid en licht, die woorden zullen ook klinken in de lezingen van vandaag als een aanbod, een aanrijking of een perspectief van waaruit wij naar onze levensweg kunnen kijken. ‘Wees wijs en heb zorg voor het licht in je lamp’, zo kun je de twee lezingen van vandaag samenvatten. We beseffen, denk ik, nauwelijks wat het is om te beschikken over een eeuwenoud boek dat ons raad verschaft over wijsheid en licht. Ik hoop dat we de boodschap ervan vandaag opnieuw met ons hart kunnen horen.

Gebed om ontferming

Lofprijzing

Gebed

Eeuwige, bevestig onze hoop als alles duister wordt. Versterk ons geloof dat Uw licht sterker is dan de duisternis. Wakker in ons het vuur aan van de liefde die zichzelf niet zoekt en zo ware wijsheid vindt. Wij vragen U dat door Jezus, uw zoon, onze broeder. Amen

Wijsheid 6:12-16 Mattheus 25:1-13

Overweging

Op dinsdag 10 april 2019 om 15.07 uur presenteerde de sterrenkundige Heino Falcke in de grote perszaal van de Europese Commissie in Brussel de eerste foto van een kolossaal zwart gat dat zich bevindt op 55 miljoen lichtjaren van de aarde. Binnen een paar uur krijgen ongeveer vier miljard mensen deze bijzondere opname onder ogen. Een reuzestap in de ontwikkeling van de wetenschap. Heino Falcke heeft een boek geschreven over de stappen die voerden naar deze uitzonderlijke wetenschappelijke prestatie. ‘Licht in de duisternis’ heet het boek. Niet voor niets ‘licht’, want onze kijk op de werkelijkheid wordt bepaald door het licht. ‘Wij kunnen slechts kijken zover het licht gaat.’

Ook voor niet-sterrenkundigen is het licht van levensbelang. De dichter Hans Andreus heeft in zijn literaire werk levenslang gecirkeld rond de betekenis van het licht, in zijn eigen woorden: ‘licht dat ik met woorden omspeel, het hart in de keel?’.

En dan Jezus met de uitdagende uitspraak: 'Ik ben het licht van de wereld'. Zo biedt hij zichzelf aan en om in zijn persoon het licht te verspreiden in de wereld. Om die reden staken rond het jaar 700 Engelse missionarissen de zee over. Zij hadden ervaren hoe goed het is een betrouwbaar ijkpunt te kennen, Jezus, een mens, een wijze, een getuige van God, op wie je je kunt oriënteren. Zij wilden, met alle kracht die in hen was, getuigen van het levende licht. Het vertrouwen op het licht van Christus zou de wereld beter maken en zo zou het koninkrijk van God naderbij komen.

En dan zijn er de tien meiden in het evangelieverhaal van vandaag. Ze zijn op weg naar een bruiloft, gewapend met brandende olielampen. Deze zijn nodig om de bruiloft te kunnen meevieren, ze horen bij de gasten, zoals ook gepaste kleding en de juiste houding. Maar het licht dat zij hebben ontstoken blijft niet eeuwig branden. Dat loopt voor vijf van de meiden fataal af, want de bruidegom laat op zich wachten; ze vallen in slaap en de brandstof voor het licht raakt op. Is dat dom? Volgens de reclameslogan wel: 'een slimme meid is op haar toekomst voorbereid'. En inderdaad, de slimme meiden die voor voorraad hadden gezorgd zullen de bruiloftszaal binnengaan. De domme meiden moeten buiten blijven.

Ik kan niet zeggen dat ik de parabel van de verstandige en domme meiden begrijp, en ik weet dus ook niet hoe ik hem zou moeten uitleggen. De verstandige meiden zijn nogal hardvochtig tegenover hun minder slimme vriendinnen (is dat naastenliefde?). De feestende bruidegom sluit de feestzaal nogal bruut af voor de meiden wier licht is uitgegaan (is dat vergeving?). Ik weet wel dat alle parabellen verhalen zijn over de komst van het koninkrijk van God, zeg maar over hoe de ideale wereld er tenslotte uitziet.

Bij het koninkrijk Gods en ook bij het naderbij komen van dat koninkrijk, hoort licht. Licht is noodzakelijk bij het gaan van de weg en bij het vieren van het leven. Maar soms is het duister en we vallen regelmatig in slaap. In ieder van ons huizen de slimme zowel als de domme, de wakende zowel als de slapende. Die huizen ook in Willibrord en zijn gezellen. Ze huizen in Hans Andreus. Ze huizen in Heino Falcke, hoezeer ook hij met vele anderen weet dat het tenslotte draait om licht. En als het donker wordt? We beschikken niet over een onuitputtelijke voorraad energie die onze lamp brandend houdt. Of toch wel? 'Ik ben het licht' zei Jezus. Misschien gaat het er om dat licht van Jezus in ons brandend te houden. Daar kunnen we om bidden, zoals we regelmatig hier in de kerk met de woorden en muziek van Taizé zingen: Als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur, dat nooit meer dooft, vuur dat nooit meer dooft.

Voorbede

Eeuwige, al onze dagen is er het wonder van uw licht.

Laat ons wandelen in dat licht. Hernieuw het besef ervan van dag tot dag,

Laat ons beseffen dat onder alle duisternis uw licht aanwezig blijft.

Laat ons bidden

God, gedenk ons wanneer wij meer duisternis dan licht ervaren.

Geef ons weer toegang tot het licht.

En bemoedig ons in onze poging licht te zijn voor elkaar.

Laat ons bidden

Ga voor ons uit, u die onze toekomst bent. Laat ons lichtpunten zoeken op de weg die wij gaan. Versterk in ons het geloof dat uw kracht werkzaam is,

Dat U de wereld vernieuwt door Jezus Christus.

Laat ons bidden

Voorganger

God, U bent groter dan wij durven verwachten

Maak ons aandachtig voor uw werkzaamheid in deze tijd,

Dat wij niet blijven staan bij wat voorbij is en u niet zoeken waar u niet bent.

Geef ons het vertrouwen dat ook vandaag uw licht werkt in al uw mensen.